

Suomen Vapaa-ajankalastajien Keskusjärjestö
Vanha talvitie 2-6 A 11
00580 Helsinki
vapaa-ajankalastaja@vapaa-ajankalastaja.fi

LAUSUNTO

7.4.2020

EDUSKUNTA

Maa- ja metsätalousvaliokunta

VIITE Maa- ja metsätalousvaliokunnan kirjallinen lausuntopyyntö

ASIA Suomen Vapaa-ajankalastajien Keskusjärjestön (SVK) lausunto komission ehdotuksesta kalastuksenvalvontaa koskevien asetusten muuttamiseksi

Suomen Vapaa-ajankalastajien Keskusjärjestö (SVK) on tutustunut perusmuistioihin (UJ 5/2020 vp ja UJ 8/2020 vp), valtioneuvoston U-kirjelmään (U 66/2018 vp) ja sitä koskevaan valiokunnan lausuntoon (MmVL 16/2018 vp), jotka koskevat komission ehdotusta kalastuksenvalvontaa koskevien asetusten muuttamiseksi. SVK esittää lausuntonaan kunnioittavasti seuraavaa.

Vapaa-ajankalastusta koskevat esitykset

Valiokunnan 5.10.2018 vahvistaman valtioneuvoston kannan mukaisesti: ”*Vapaa-ajan kalastuksen valvontaa koskevat muutokset ovat hyväksyttävissä, jos ne edellyttävät vain kohtuullisia muutoksia Suomessa jo käytössä oleviin menettelyihin, eikä vapaa-ajan kalastusta koskevista esityksistä saa aiheutua merkittävästi lisää kustannuksia tai byrokratiaa.*”

SVK:n mielestä luotettavan tiedon kerääminen vapaa-ajankalastuksen määrästä (lukumääristä ja kalastuspäivistä) ja vapaa-ajankalastuksen saaliista kaikilla Euroopan merialueilla on tärkeää vapaa-ajankalastuksen säätelyn järjestämiseksi, sen taloudellisen ja sosiaalisen merkityksen arvioimiseksi sekä vapaa-ajankalastuksen aseman määrittelemiseksi osana EU:n yhteistä kalastuspolitiikkaa.

SVK kannattaa komission esitystä vapaa-ajankalastajista kerättävän tiedon perustamisesta rekisteröintiin tai lupajärjestelmään. Se loisi edellytyksiä yhtenäisten ja vertailukelpoisten tietojen keräämiselle kaikissa EU:n rantavaltioissa, muttei Suomessa edellyttäisi nykyjärjestelmän muuttamista. Kalastonhoitomaksujärjestelmästä saadaan perustiedot kalastajista, joita täydennetään alle 18 -vuotiaiden ja 65 vuotta täyttäneiden vapaa-ajankalastajien osalta nykyisinkin joka toinen vuosi toteutettavilla kalastuskyselyillä.

SVK:n mukaan Suomi ei ole perusmuistiossaan (UJ 8/2020 vp) ilmaissut Suomen kantaa tähän asiaan. Tukeeko Suomi komission esitystä, joka täyttää edellä esitetyt vaatimukset vai kannattaako Suomi puheenjohtajamaan muutosesityksiä, jotka nekin täyttävät Suomen kannan vaatimukset?

SVK esittää, että Suomi tukee komission vapaa-ajankalastusta koskevia esityksiä alla olevin perusteluin, varauksin ja muutoksin:

- artikla 55 2a:n mukainen säilyttämistoimenpiteiden alaisten (subject to Union conservation measures) lajien **saaliin ilmoittamisvelvollisuus tulisi koskea luonnollisia henkilöitä eli vapaa-ajankalastajia** eikä tarvetta erillisen, näiden lajien pyyntiin osallistuvien vapaa-ajankalastajien alusten rekisteröimiselle olisi, kuten puheenjohtajan muutosesityksessä (55 2b) esitetään. Poikkeuksena olisivat charter-veneet, jotka tarjoavat vapaa-ajankalastajille näiden lajien kalastusmatkoja,
- useimpien maiden kalastuslupajärjestelmissä **nuoret, yleensä alle 18 -vuotiaat ja eläkeläiset, yleensä 65 vuotta täyttäneet**, jäisivät rekisterin ulkopuolelle. Siksi artiklaa 55 voitaisiin täydentää niin, että **jäsenvaltiot voitaisiin vapauttaa em. ryhmien rekisteröinnistä ja velvoittaa tuottamaan ko. kalastajaryhmiä koskeva lukumäärä- ja saalistieto** esimerkiksi erillisillä selvityksillä ja
- artiklan 55 5 tulisi säilyttää komission esittämässä muodossa niin, että tarkentavat määräykset annettaisiin **delegoituina säädöksinä** (delegated acts). **Säilyttämistoimenpiteiden alaisten kalalajien vapaa-ajankalastuksessa käytettävien alusten seuranta tulisi koskea vain charter-käytössä olevia kalastusaluksia.**

Lisäksi vapaa-ajankalastusta koskien artiklaa 1 tulisi täydentää niin, että:

- siihen sisällytetään kalastuksessa käytettävien charter -veneiden määrittely: **‘charter boat’ means a skippered vessel, which brings recreational fishers to fish at sea,**
- kalastukseen vuokratun veneen määrittely: **‘rented boat’ means a privately hired boat used for recreational fishing, without a skipper** ja että:
- **kalastusta koskevat kiintiöt tms. määräykset koskevat ko. veneissä yksittäisiä kalastajia eikä ko. veneillä ole erillistä kiintiötä.**

Muut esitykset kalastuksenvalvontaa koskevien asetusten muuttamiseksi

SVK toteaa yleisesti, että valvonta-asetuksella tavoiteltavien YKP:n sääntöjen noudattamisen vahvistaminen edellyttää Suomelta nyt esitettyä voimakkaampia toimia.

Itämeren poikkeuksen kumoaminen, 10 % poikkeus, lajittelematon saalis

Komissio ehdottaa Itämeren poikkeuksen kumoamista ja myös lajittelemattomassa saaliissa sallittaisiin enintään 10 %:n poikkeama lajeittain.

Valtioneuvoston aikaisempaa kantaa (kirjallinen käsittely 13.3.2020) on tarkennettu niin, että Suomi voi hyväksyä Itämeren poikkeuksen kumoamisen, mutta vaatii neuvoston valvonta-asetuksen säännöstä muutettavaksi siten, että 10 %:n poikkeamasääntö olisi sekä lajikohtainen että koko saaliin määrää koskeva, mutta laskettaisiin kummassakin tapauksessa suhteessa koko saaliin määrään.

SVK:n mielestä tämä ei poista nykyiseen poikkeukseen liittyviä silakan ja kilohailin lajikohtaisen raportoinnin ongelmia ja kannattaa sen takia Suomen kannaksi komission ehdotuksen tukemista.

Alusten etävalvonta

SVK kannattaa perusmuistion (UJ 8/2020 vp) näkemystä siitä, että komission alkuperäinen ehdotus suurempien alusten etävalvonnasta on selkeämpi kuin puheenjohtajamaa Kroatian tekemä kompromissiehdotus.

Kameravalvonnan osalta Suomen tulee tukea neuvotteluissa komission alkuperäistä esitystä **sillä lisäyksellä, että etä- ja kameravalvontaa voitaisiin käyttää purkamisvelvoitteen lisäksi myös muiden YKP:n mukaisten toimien, kuten tiedonkeruun ja kalastuksen teknisten säädösten seurantaan.**

Suoramyyntiä koskevat poikkeukset

SVK kannattaa komission esitystä poikkeukseksi jäljitettävyyttä ja ostoilmoituksia koskevista säännöksistä, jonka mukaan enintään viiden kilon (5 kg) kalaerän myynti suoraan kuluttajalle olisi mahdollista. Poikkeus ei rajoittaisi päivittäisen suoramyyntin ostajien määrää, joten suoramyynti saattaisi muodostua kohtuullisen suureksi päivittäin.

Kompromissiesityksessä yksittäisen kalaerän enimmäismäärä olisi kolminkertainen (15 kg) ja se käytännössä mahdollistaisi suurten kalaerien myynnin ilman tarkempaa dokumentointia. Erityisen ongelmalliseksi puheenjohtajamaan esityksen tekee se, että kompromissiesitykseen sisältyy alle 10 metrin pyyntialuksia koskeva poikkeus toimittaa kalastuspäiväkirjan tiedot viranomaiselle vasta satamaan saavuttua.

SVK esittää, että suoramyynti olisi sallittua vain, mikäli saalis olisi raportoitu sähköisesti valvontaviranomaiselle ennen satamaan saapumista. Tämä koskisi myös alle 10 metrin pyyntialuksia.

Suurikokoisten saalislajien, kuten lohien osalta voitaisiin antaa lupa enintään yhden yli viiden kilon, mutta enintään 15 kilon saaliskalan myyntiin.

Kunnioitavasti Suomen Vapaa-ajankalastajien Keskusjärjestö ry:n puolesta,

Olli Saari
toiminnanjohtaja